

ŠTEV 2  
1·9·3·6

STEBELNARSKI  
LETNIK

XXIX

GLASILO



SLOVENSKEGA  
ČEBELARŠKEGA  
DRUŠTVA



V  
LIUBLJANI



## Vsebina:

Zbirajmo zopet kamne za Čebelarški dom . . .	17	Pohvala naše čebele . . . . .	27
Glavno poročilo za leto 1934-35 . . . . .	18	Opazovalne postaje . . . . .	27
Nekaj pripomb k Žnidaršičevemu izvajanju . . .	21	Društvene vesti . . . . .	28
Iz čebelarske početnice . . . . .	22	Naše podružnice . . . . .	29
Vzreajmo dobre čebele . . . . .	27	Drobir . . . . .	30

### Mali oglasi

200 do 300 kg prvovrstnega ajdovega medu ima na prodaj Horvat Franc, Črešnjevci pri Gornji Radgoni.

Prodaj 50 kg ajdovca, od popolnoma zdravih čebel. Cena Din 14.— franko železniška postaja Središče ob Dravi. Žnidarič Lovrenc, Grabe 13, p. Središče ob Dravi.

Prodaj 50 kg ajdovega jamčeno pristnega pitanca. Cena Din 14.— franko železniška postaja Beltinci. Ivan Zver, Nedelica 65, p. Turnišče.

Prodaj 600 kg medu od žajbla (prave kadulje). Polovico plačljivo vnaprej, polovico po povzetju pošilja pri naročilu najmanj 50 kg po Din 14.— franko vsaka postaja v Dravski banovini. Zahija Peter, kanonik, Krk (otok Krk).

Kupim večjo množino kranjičev. Ponudbe z navedbo cene, kako so založeni in koliko satja je izdelanega pošljite na naslov Julij Mayer, šolski upravitelj, Dob pri Domžalah.

## Naznanilo!

Vsem našim članom in podružnicam pa tudi ostalim čebelarjem sporočamo, da se je naša Društvena Čebelarna v prvih dneh novembra p. l.

## preselila

iz Pražakove ul. 13 v nove lastne trgovske prostore v domu Antona Janše na

## Tyrševo cesto št. 21

Prepričani smo, da nas bodo čebelarji v lastnih prostorih še pogosteje obiskovali in nam zaupali svoja naročila.

## Čebelarji!

**Ustanavljajte nove čebelarske podružnice in zbirajte nove člane v organizaciji**

Naročnina (članarina) znaša brez priloge letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—).  
S priložo znaša letna naročnina Din 45.— (za inozemstvo Din 58.—).



## Glasilo Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno s prilogο »Čebelarski Obzornik« — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Številka 2

V Ljubljani 1. februarja 1936

Letnik XXXIX

### Zbirajmo zopet kamne za Čebelarski dom

Leta 1921 je izšel v januarski številki Sl. Č. članek, ki poziva čebelarje k zbiranju prispevkov za Čebelarski dom. Čebelarji naj bi prispevali po kamnih po 100 K, to je toliko, kolikor sta tedaj veljala 2 kg medu. V pozivu je določeno, da se bo zbiranje zaključilo, ko bo nabranih 5000 kamnov.

Preden je zbirka dosegla desetino tega števila kamnov, je kupilo društvo za sprejete darove na robu mestne meje stavbno parcelo. Ker se je izkazalo, da kupljeno zemljišče ni v nobenem pogledu primerno za stavbo društvenega doma, ga je društvo prodalo. Pobiranje se je prekinilo, deloma zato, ker ni bilo upanja, da bi se v doglednem času moglo toliko nabrati, da bi se zgradila posebna stavba. Izkupiček, ki je pred štirimi leti dobil ime »Sklad za dom Antona Janše«, je bil plodonosno naložen.

Preteklo leto pa je društvo izrabilo izredno lepo priliko in je sklad zamenjalo za znano zemljišče in stavbo ob Tyrševi cesti v Ljubljani.

Naša lastnina je zelo primerna za društvene namene, vendar ni še popolna in je še obremenjena. Poleg tega smo 1934. leta, ko smo praznovali dvestoletnico rojstva našega rojaka, preprostega slovenskega kmečkega človeka, svetovno znanega če-

belarja Antona Janše, prevzeli dolžnost, da se oddolžimo njegovemu spominu. Po sedanjem zamisleku nameravamo zgraditi nadzidek na sprednji steni našega doma in narediti na njem primeren napis, razen tega slike ali reliefe, ki naj se nanašajo na življenje in delovanje našega slavljenca, na zunanji, obcestni steni našega doma.

Širši odbor je na svoji seji dne 9. 9. 1935 pritrdil predlogu, da se v ta namen pobirajo prostovoljni prispevki, ožji odbor pa je z ozirom na ta pristanek in na pobudo čebelarskih prijateljev dne 18. dec. 1935 sklenil, da se v letu 1921 začeto zbiranje kamnov nadaljuje pod imenom »Za dom in spomenik Antona Janše«. Kamni (prispevki) naj imajo staro ceno v današnji vrednosti, t. j. 25 Din, ki se morejo plačati tudi z dvema kilograma medu ali z enim kilogramom voska. Med in vosek se bosta oddajala v društveni čebelarni, denarni prispevki pa naj se pošljejo društvu po čekovni položnici št. 11.066, na katero naj se napiše: »Za dom in spomenik Antona Janše« ali pa krajše samo »Za Antona Janšo«.

Odbor se dobro zaveda, da so časi silno težki in da mnogi ljudje niti za sol nimajo. Zato ne bo na nikoogar pritiskal. Prosi le svoje člane, da se ob dobrih letinah in ob posebnih prilikah, ko ljudje ne cenijo denarja, kot ob veselicah, godovanjih, svatbah, stavah in drugih sličnih prilikah spomnijo dolžnosti do na-

šega slavnega rojaka ali pa da v ta namen zastavijo besedo pri znancih in prijateljih.

Imena darovalcev in nabiralcev kamnov bomo objavljali v našem glasilu in jim poslali pohvalne diplome. Odbor.

## Glavno poročilo o opazovalnih postajah za leto 1934-35

Julij Mayer — Dob.

Preteklo čebelarstvo leto nas je povsem pustilo na cedilu. Na pomlad so le redki čebelarji točili. Kostanj je skoro popolnoma odpovedal. Hoja kar ni hotela zamediti, dasi so večaki prerokovali, da bo prišla. Res je prišla, toda ob tako nenavadnem času — proti koncu septembra —, da so le malokje imeli kaj haska od nje. Pa še tam se utegne donos tega medu v plodišča na pomlad bridko maščevati. In slednjič je šele ajda napolnila dotlej prazne panje in so čebele vsaj nabrale zimsko zalogo. Le v nekaterih redkih predelih je čebelar tudi točil ajdovca.

Zimska doba. Računamo jo že od oktobra dalje, dasi se v tem mesecu še porajajo zadnje zaležene čebele iz ravno preteklega čebelarstva leta. Letos so bili res malokateri panji zadostno pripravljeni za zimsko dobo. Povečini so imeli zelo malo živali, ker so ponekod matice zaradi slabe poletne in jesenske paše popolnoma prenehale z zaleganjem. Zato so bili mnogi čebelarji prisiljeni, da so panje združevali. S tem se je število domačih plemenjakov močno skrčilo. Nekateri so od drugod dobivali suhe čebele in z njimi jačali domače oslABLJENE panje, ki so s tem pridobili na mladiceh. Pa tudi medene zaloge so bile pičle, deloma ker oslABLJENI panji niso mogli dovolj izkoristiti ajde, deloma ker je ajda ponekod slabo medila. Na jesen so morali mnogi čebelarji dodajati zalogo in sicer papriciran sladkor. Neradi smo segali po tem denaturirancu in smo se umirili šele, ko so čebele rade in naglo praznile pitalnike. Marsikdo je s skrbjo pričakoval pomladnih mesecev.

Poraba v zimskih mesecih se je sukala v normalnih tirih, prišlo je povprečno na panj po 6.43 kg od zimske zaloge, kar povsem odgovarja čebelnim potrebam za to dobo.

Gorenja razpredelnica nam kaže, da je bila pretekla zima razmeroma mila, srednje mesečne topline so se sukale — z izjemo januarске — vse precej nad ničlo. Čebele so imele še v novembru dovolj izletnih dni in so tu pa tam donašale obnožino. Šele v drugi polovici je pritisnil zmeren mraz, ki je prisilil čebele h kratkemu počitku. Izredno topel december

je izvajal čebele še dolgo iz panjev in so še marsikje v prvih decembrskih dneh prinašale zapoznelo obnožino. Kmalu pa sta megla in neprijazno vreme prisilila čebele k dokončnemu počitku, ki je potem trajal tja v februar. Čebelnjaki na osojnih legah niso uživali blagodat izleta od srede novembra pa do srede februarja, torej nekoliko dni več kot tri mesece. V februarju so imele vse postaje precej lepih dni, ki so jih čebele tudi temeljito izrabljale. Trebile so se izvečine že v prvi polovici meseca, le nekaj zapoznelih panjev se je sprušilo šele v prvih dneh druge mesečne polovice. Že nekoliko dni po tem prvem izletu so čebele prinašale prvo obnožino, ki je tudi takoj močno vplivala na življenje v plodišču. Matice so pridno začele zalegati, kar se je poseb-

Mesec	Srednja mes. toplina v C	Srednja mes. poraba v gr	Povpreč. dnev. poraba v gr
Oktober	9.69	967.3	32.24
November	5.47	773.1	24.94
December	5.03	532.7	17.75
Januar	—3.03	894.0	28.84
Februar	1.22	1293.8	46.20
Marec	3.81	1977.1	63.77

no dobro odražalo v dnevni porabi, ki se je od takrat naglo in močno dvigala.

S skrbjo smo pričakovali poročil o prvih izletih, ali bolje rečeno o poročilih, kako so čebele prezimovale na papriciranem sladkorju. To posebno, ker nismo v naših krajih imeli doslej izkušenj s takim sladkorjem. Ni bilo posebno neprijetnih poročil, vendar so si ta poročila močno nasprotovala. Vprav neprijetna poročila so začela prihajati šele, ko smo začeli na pomlad pokladati sladkor, pomešan s hudo papriko. Takrat so bili za nas dnevi zares »papricirano hudi«. Prihajala so obupna poročila. Dasi je že pomlad kraljevala v deželi, se medeni viri kar niso hoteli odpreti. Zasilno pitanje s papriko pa je ponekod povzročalo porazen padec zalege. Najhujša poročila so govorila celo o umiranju matic zaradi pitanja s hudo papriko...

V marcu so bili dnevi sicer pretežno lepi, vendar jih čebele niso mogle izrabljati, ker so jih mrzli vetrovi zadrževali. Obilica obnožine iz obeh mesecev je sprožila močno zaleganje in so panji porabili v tem mesecu po 2 kg.

Poletna doba. Začela se je v aprilu s snegom, ki je pobral mnogo čebel, ko so silile iz panjev, da bi dobile vodo za številno zalogo. Nato je bil ves mesec vetroven in hladen, da čebele skoro niso mogle izletavati, in sta borovnica in črešnja odcveteli brez haska zanje. Proti koncu meseca se je pokazal prvi

donos od sadnega cvetja, vendar ni odločilno vplival na tehtnico, ki je ta mesec padla nekaj malega pod 1 kg panju. Čebele so torej imele mnogo bere, ker so v tistih maloštevilnih izletnih dnevih nabrale precej za sproti, od svoje zaloge so morale pa še dnevno črpati po 30, 39 gramov, kar priča, da so imele mnogo zalege.

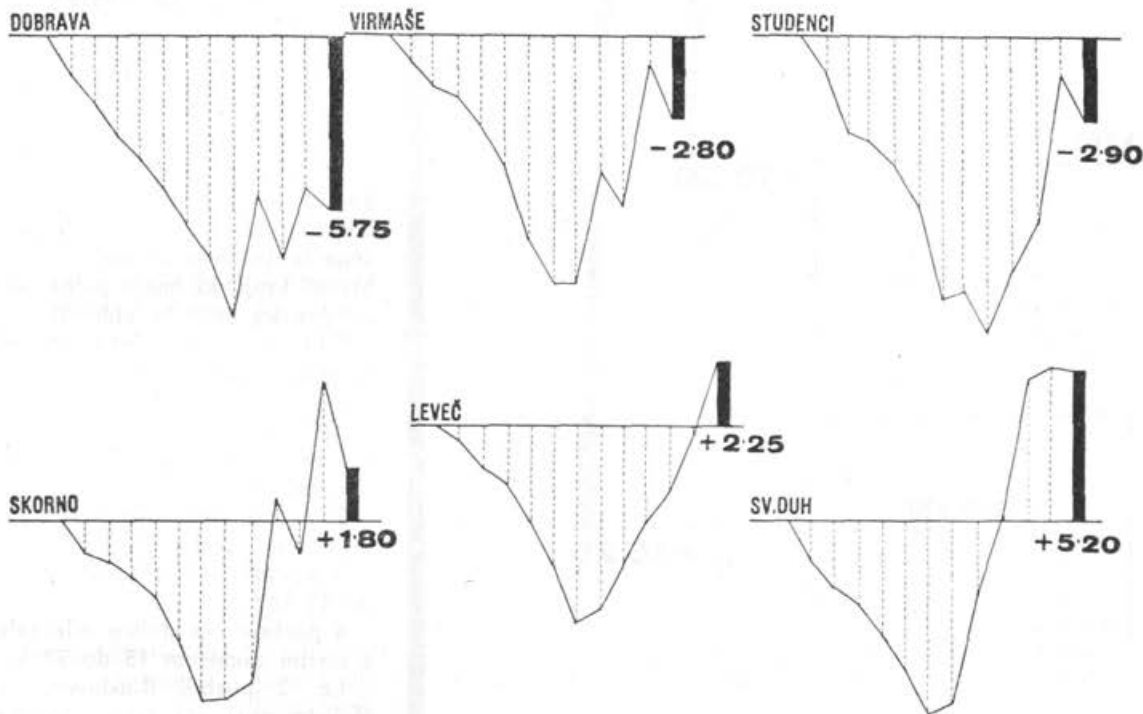
Tudi maj je letos docela odpovedal. Zaradi neprestanih hladnih noči se narava ni mogla normalno razvijati in je precej zaostala. Sneg po gorah je hladil noči in rastline niso dovoljno cvetele, cvetje pa ni dosti medilo. V maju je znašal donos po 2.93 kg na panj, kar je za ta mesec vsekakor zelo malo, ker dnevno ni bilo povprečnega čistega donosa niti po 10

je precej opazovanih panjev izkazalo dokajšen padec tehtnice. Povprečno bi bilo dnevnega donosa komaj 5 gramov.

Otava zaradi suše v juliju in avgustu ni mnogo zaposlila čebel in vendar so panji prišli precej ob žival. Pravo življenje je zopet zavladalo po čebelnjakih, ko je ajda odprla svoje dehteče cvetove. Matice so zopet močno zalegale in še trotja zalega se je ob koncu paše pokazala.

Priloženi črteži nam predočujejo dejansko stanje letošnje medene letine. V občine nismo imeli »medenih dni«, zlasti cvetličnega medu bo primanjkovalo že za domačo potrebo.

Tri postaje (Blejska Dobrava, Virmaše in Studenci) so doživele naravnost katastrofo,

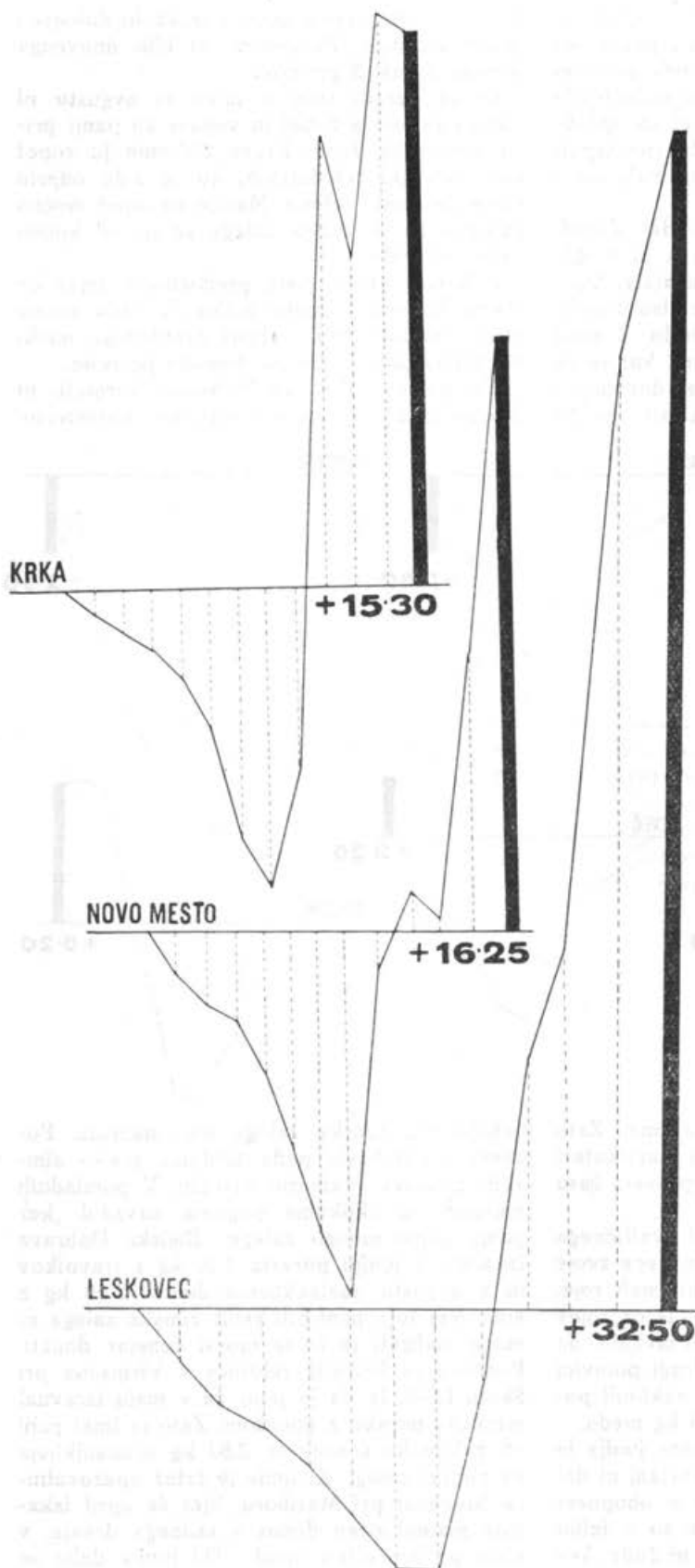


dkg na panj! (Povprečno le 94.4 grama.) Zato je v aprilu in tudi v maju padel še marsikateri plemenjak, ki mu gospodar ni ob pravem času priskočil na pomoč.

Šele junij nam je prinesel nekaj cvetličnega medu. Kjer so čebelarji prejšnje mesece svoje panje dobro podprli, so šele sedaj imeli roje. V občine pa govore poročila, da je letos rojev primanjkovalo. Mnoga poročila so javljala, da so se letos matice, zlasti one v drugi polovici junija, slabo prašile. Ta mesec je naklonil posameznemu panju povprečno po 8 kg medu.

Po košnji v drugi polovici meseca junija je paša popolnoma prenehala, tudi kostanj ni dal dosti. Mnogo postaj je poročalo o obupnem stanju čebel, zlasti rojev. Matice so v juliju skoro prenehale z zaleganjem. Pa ni čuda, ker

čebele niti zimske zaloge niso nabrale. Počenši z oktobrom pada tehtnica preko zimskih mesecev v zmerni krivulji. V pomladnih mesecih se skokoma poganja navzdol, ker panji gojijo mnogo zalege. Blejska Dobrava izkazuje v juniju porasta 4.30 kg s travnikov in v avgustu malenkosten donos 2.50 kg z ajde. Vse leto panj niti svoje zimske zaloge ni mogel nabrati in jo je moral čebelar dodati. Podobna je krivulja tehtnice v Virmašah pri Škofji Loki, le da je panj že v maju izravnal mesečno porabo z donosom. Zato je imel panj ob zaključku sezone le 2.80 kg primanjkljaja na zimski zalogi. Zanimiv je črtež opazovalnice Studenci pri Mariboru, kjer že april izkazuje malenkosten donos s sadnega drevja, v maju pa precejšen upad. Od junija dalje se



tehtnica polagoma dviga, viden je vpliv kostanja, otave in slednjič ajde. Tudi ta panj ni nabral zimske zaloge.

Sredogorje vzdolž naše državne meje na bivšem Štajerskem v črti Skorno, Novi klošter — Leveč pri Slovenski Bistrici — Sv. Duh na Ostrem vrhu, ima čudovito skladnost tehtnične krivulje. Od aprila dalje se polagoma uveljavlja donos. Odslej je temu posvečati posebno pažnjo in izkoristiti dejansko bogastvo v naravi! Vendar so vsi trije panji komaj krili lastno potrebo, za čebelarja ni ostalo nič.

Vsekakor najbolje je odrezal naš jug. Tudi v črtežih postaj Krka, Novo mesto in Leskovec zasledimo veliko skladnost. Že v aprilu se začčenja uveljavljati donos, maj in junij že izenačita letno porabo, pa tudi ajda požene tehtnico še enkrat kvišku. Srečni kraji, ki imajo poleg pomladanske paše še ajdovo!

Bilanca letošnjega leta ni posebno razveseljiva:

3 postaje so zaključile s primanjkljajem.

6 postaj je ravno krilo zimsko zalogo.

5 postaj izkazuje malenkosten donos 5 do 10 kg.

3 postaje so imele donosa 10 do 15 kg.

4 postaje so dobro odrezale s čistim donosom 15 do 20 kg.

Le 2 postaji (Leskovec in Valpča vas) sta imeli izbornu pašo.

Poleg postaj, ki so opisane v priloženi tabeli, so vse leto delovale: **Podova na Dravskem polju**, ki jo vodi gosp. Primc Franc, ter **Sv. Gregor pri Ortneku**, vodi jo g. Adamič Jože. Na novo so bile opremljene postaje **Kozje** (vodi gosp. Kunej Ivo), **Kranj** (vodi g. Roos Albert), in **Žetale nad Rogatcem** (vodi g. Jerič Jurij). Zelo dobra poročila je pošiljal g. Jereb Anton za postajo **št. Vid pri Stični**. Zanj je tehtnica že nabavljena. Opažovalna postaja v Škocjanu se

je zopet preselila v **Bučko**, ki jo vodi gosp. **Resman Ivan**. Iz Mokronoga pa se je preselila v **št. Janž** na Dolenjskem ter jo vodi g. **Zdešar Henrik**.

Vsem gospodom opazovalcem izrekam najtoplejšo zahvalo za dobro poročanje in jih prosim še nadaljnjega nesebičnega in požrtvovalnega sodelovanja v procvit našega lepega narodnega čebelarstva.

## Nekaj pripomb k Žnideršičevemu izvajanju

Dr. Jug — Brezje.

V lanski 12. številki »Sl. Č.« je objavil g. Žnideršič članek, kako čebelariti v krajih, kjer je glavna paša šele v poznih poletnih mesecih. — G. Ž. označuje kot glavno pomladansko pašo tisto v mesecu aprilu, maju in juniju, glavno poletno pa v mesecu juliju. Tej je tedaj naslovil svoj članek. Praksa nam pa dosedaj kaže, da v začetku meseca julija glavna paša pojenjuje ter ni v tem mesecu, razen če med »jelka«, nobene izdatne paše. Tako so nam kraji, kjer se nahaja pozna poletna paša, skoraj neznani. Da pa kako leto gozdovi v poznem poletju izdatno medijo, so to le izredni primeri, ka-

terih ne moremo prištevati k rednim pašnim razmeram, da bi svoje čebelarstvo na te negotovosti usmerjali. Sicer pa v mesecu juliju itak svoje panje že pripravljamo za jesensko pašo. Če se med tem pojavi kaka izredna paša, so čebele že pripravljene nanjo, če jo le dosežejo, oziroma če jih čebelarji v to pašo prepeljejo.

V članku je g. Ž. najprej omenil moj članek, v katerem sem obravnaval Rojenje čebel. Pravi:

»Pri nas premalo upoštevamo paše v raznih časih, zato prihajamo do zaključkov, ki niso pravilni. Tako na pr. piše Fr. D. Jug v 11. številki letošnjega »Sl. Č.«, da v današnjih slabih pašnih razmerah ne moremo zahtevati od plemenjaka, n. pr. od A. Ž. panja, rojev in še medu. Oboje pa da lahko dosežemo le ob izredno dobri letini. Ta trditev seveda ni pravilna, kar bomo posneli iz mojih izvajanj.«

Prebral sem članek gosp. Ž. temeljito, a nisem našel v njem dokaza, da bi bile moje navedbe nepravilne, pač pa ravno nasprotno; g. Ž. je moje stališče v marsičem še potrdil. Tako se na pr. zateka k našim starim čebelarjem in sedanjim, kateri se modernega čebelarstva nočejo oprijeti ter celo v Nemčijo k lüneburškim čebelarjem, kako ti čebele

Opazovalna postaja	Povprečna toplina v C°		Poraba		Cisti donos v mes. april do sept. v kg	Največji dnevni donos v letu		Letni uspeh v kg	Kakšna je bila letina	Ime in poklic poročevalca	
	zimski meseci	poletni meseci	okt.-march v dkg	povpreč. dnev. v gr		tdkg	dne				na čem
Blejska Dobrava . . .	3:13	14:42	650	35:7	0:75	80	28. avg.	ajda	- 5:75	katastrof.	Svetina Ivan, čeb.
Breg-Križe . . . . .	2:88	15:00	420	23:1	12:80	160	24. avg.	„	+ 8:30	slaba	Golmajer Jan, obrt.
Virmaše-Skofja Loka	4:33	16:35	690	37:9	4:10	130	12. jun.	travnik	- 2:80	katastrof.	Zontar Ivan, želez.
Tacen p. Šmarno g.	3:95	16:55	690	37:9	20:85	200	26. avg.	ajda	+ 13:95	srednja	Snoj Ivan, želez.
Barje . . . . .	4:08	15:40	575	31:6	15:85	170	31. jul.	po'nevihti	+ 10:10	„	Grčar Tit. šol. upr.
Dob . . . . .	2:70	14:85	605	33:2	18:80	170	7. jun.	travnik	+ 12:75	„	Mayer Julij, š. upr.
Rova . . . . .	4:25	15:96	530	29:1	13:25	180	1. sept.	ajda	+ 7:95	slaba	Golmajer F., žup.
Škorno-Noviklošter	4:58	15:85	615	33:8	7:95	150	9. sept.	„	+ 1:80	zelo slab.	Močnik Franc, pos.
Sp. Ložnica-Zalec . .	2:43	12:96	565	31:0	14:90	120	8. jun.	travnik	+ 9:25	srednja	Pikl Andrej, pos.
Leveč-Slov. Bistrica	2:75	15:01	675	37:1	9:00	100	28. jul.	?	+ 2:25	zelo slab.	Černejšek J., pos.
Muta . . . . .	2:71	18:75	820	45:1	25:90	180	26. avg.	ajda	+ 17:70	dobra	Flies Engelb., pos.
Sv. Duh na Ostrem v.	2:68	11:25	660	36:3	11:80	60	29. avg.	„	+ 5:20	slaba	Gradišnik J., pos.
Stdenci pri Mariboru	4:76	15:80	890	78:9	6:00	165	2. jul.	kostanj	- 2:90	katastrof.	Močnik P., šol. nad.
Cezanjevci . . . . .	3:35	16:13	790	43:4	11:10	170	1. sept.	ajda	+ 3:20	zelo slab.	Ribič Josip, pos.
Nedeljica-Turnišče .	4:31	16:36	510	28:0	10:30	180	26. avg.	„	+ 5:20	slaba	Bakan Štefan, pos.
Donačka g.-Rogatec .	5:05	16:95	650	35:7	16:40	200	5. jun.	travnik	+ 9:90	srednja	Štefanciosa A., š. u.
Leskovec-Krško . . .	6:20	16:80	720	39:6	39:70	240	31. avg.	ajda	+ 32:50	izborna	Bitenc Drago, učit.
Zakot-Brežice . . . .	4:03	16:35	490	26:8	20:95	200	30. maj.	travnik	+ 16:05	dobra	Grabnar Vin., pos.
Krka . . . . .	3:56	16:25	680	37:3	22:10	190	27. jun.	kostanj	+ 15:30	„	Intihar Al., š. upr.
Novo mesto . . . . .	4:35	18:56	825	45:2	24:50	220	2. sept.	ajda	+ 16:25	„	Vales Jožef, žel. u.
Šmarjeta . . . . .	3:60	17:00	420	23:1	23:20	280	5. sept.	„	+ 19:00	„	Majzelj Ig., krojač
Valpča vas-Semič . .	4:85	15:95	690	37:9	38:00	180	15. jun.	travnik	+ 31:10	izborna	Kočevar Ivan, pos.

prezimumejo in spomladi toplo odevajo, ne zato, da bi jih spomladi, ko se razvijejo, predstavljali, temveč da jim čimprej rojijo. — G. Ž. najbrž mojega spisa o rojenju čebel ni v celoti prečital, kajti prav to, kar sam pripoveduje, sem tudi jaz poudarjal. O tem se lahko vsakdo prepriča, ako bere moj odstavek na strani 164, ki se glasi:

**Za pospešitev rojenja je potrebna, poleg založitve plemenjakov s hrano, tudi toplota. Zavoľjo tega so za rojenje zelo primerni »kranjičiči«. To so seveda tudi »eksportovci« ali A. Ž. panji brez medišča. Za naše pašne razmere so najboljši oni roji, ki jih ogrebemo v drugi polovici meseca maja ali najkasneje v začetku junija. Potem se v glavni paši ugodno razvijejo roji in izrojenci.**

V nadaljnjem izvajanju se g. Ž. zavzema v dosego zgodnjih rojev za opustitev prestavljanja. Tudi to sem v spisu poudarjal takole:

»Če hočemo pustiti, da A. Ž. panj roji, je bolje, da mu spomladi ne prestavimo zalege v medišče. S prestavljanjem rojenje zavlečemo za 2—3 tedne. Če pa zalege ne prestavimo, dobimo roj toľiko poprej. Ako pustimo plemenjaku v A. Ž. panju samo enkrat rojiti in če je izrojenec še močno živalen ter je paša zelo dobra, lahko po odhodu roja (prveca) medišče odpremo in nastavimo v njega prazno izdelano satje, da ga čebele zasedejo. Tedaj bodo čebele nanašale med tudi v medišče. Na ta način pridemo do zgodnjih rojev, od katerih se lahko nadejamo haska. Pozne roje sprejemamo le v primeru zares dobre poletne čebelne paše. Navadno pa pozno rojenje po lastnih skušnjah (kjer se ne obnašajo) zabranjujemo. — Prav to je hotel tudi g. Ž. v svojem razpravljanju poudariti. Čemu tedaj piše, da moje navedbe niso pravilne?

Ako moje trditve niso pravilne, prosim g. Ž., da v interesu celokupnega čebelarstva reši to vprašanje, kaj naj storimo, če pomladanska ali poletna paša odpove, kot nam je n. pr. l. 1934 in 1935, da si lahko kljub temu pridobimo iz A. Ž. panjev rojev in polna medišča medu in to za čebelarja, ter da čebele nanosijo še zadostno zimsko zalogo. Tega nam v dosedanjih izvajanjih še ni povedal. Dokler tega ne stori, ostanem pri svoji trditvi, da v slabi čebelni letini ne moremo pričakovati rojev in medu hkrati, s pravilnim negovanjem plemenjakov se pa da to doseči le v izredno dobri letini, t. j. pri dobri pomladanski in letni paši. Če pa je še jesenska paša dobra, nanesejo čebele še zimsko zalogo. Moje trditve so torej jasne kot beli dan, da smo v tem pogledu popolnoma odvisni od narave in ne od naše fantazije.

Morali bomo torej še v nadaljnjem usmerjati svoje čebelarstvo (ločeno) na roje in na med, t. j. če bomo hoteli pridelati večje količine medu, bomo morali še predstavljati in rojenje zabranjevati.

Kar se tiče pomladanskega premikanja čebel s pasišča v pasišče je to zadeva posameznih čebelarjev, njih razpoloženja, denarnih sredstev in če se prevažanje sploh izplača. Resnično izdatne pomladanske paše (n. pr. resja) sploh več ni, ker so se razmere zelo izpremenile.

Očitek, ki ga je g. Ž. že v uvodu naslovil na čebelarje, da po večini čebelarijo po eno in istem kopitu, je tudi neutemeljen. Poudarjam, da povsod v Sloveniji po enakem načinu čebelariti niti mogoče ni, kajti pašne razmere so jako različne. Tako so n. pr. v kamniškem okraju razmere popolnoma drugačne kot v Beli Krajini ali pa v novomeškem okrožju in zopet drugačne kot v Kranjski gori. Čebelarji morajo pred vsem poznati pravilna načela čebelarstva, ki se v splošnem tičejo naših krajev. Potem lahko uravnavaajo svoje čebelarstvo po pašnih razmerah svojega kraja. Te pa so tako različne, da nikakor ne moremo trditi, da čebelarimo vsi po enem in istem kopitu. Prav tako so pri nas sistemi panjev v toľiko razlikujejo, da jih ne moremo spraviti vse v en koš.

Končno nas je g. Ž. v svojem članku seznanil še z novo teorijo o narejanju rojev, namreč, da jih lahko narejamo po glavni letni paši (to bi bilo v mesecu juliju). Če bodo roji lačni, jih moramo seveda krmiti. Prav tako starce, od katerih bomo roje vzeli. Če jih pa za pleme ne bomo rabili, jih pa pred ajdovo pašo zopet združimo, da odpošljemo v ajdovo pašo čim močnejše orjake. V razpravo te teorije se ne spuščam. Prepuščam to izvežbanim čebelarjem, da jo skušajo v praksi preizkusiti. Potem naj o uspehu v »Sl. Č.« kaj poročajo.

## Iz čebelarstva početnice

Rojec Vlado — Litija.

### II.

Čebele zelo ljubijo čistočo. V panjih ne trpe nikake nesnage. Vsako najmanjšo smet sproti odnesejo na prosto. Pozimi jim tega ne dovoljujeta mráz in slabo vreme; zato pa store to ob prvi priliki, ki se jim ponudi.

V februarju, dostikrat že v januarju se ob solnčnih dnevih ozračje toľiko segreje, da lahko čebele brez skrbi zapuste svoje stanovanje. Trumoma se tedaj vsipljejo skozi žrela in izmetavajo mrtvice, ki so radi starosti ali



po kaki drugi nezgodi padle iz zimskega gnezda, obležale na dnu panja ter tamkaj zmrznile. Še več dela imajo z zjedjo, ki je nastala pri odstranjevanju voščenih pokrovcev in leži sedaj v obliki nizkih nasipov pod ulicami satov, kjer so sedele za časa zimskega počitka. Vse to in še marsikaj je treba spraviti preko praga, da bo stan čist, da ne bo v njem zatočišča za razne zajedalce in bolezenske kali, ki najdejo baš v nesnagi najboljše pogoje za svoj razvoj in razmnožitev.

Omenjeno izletavanje pa je važno še z drugega stališča!

Kakor vsaka hrana, tako vsebuje tudi med snovi, ki jih telo ne potrebuje za svoj obstoj in jih izloči. Takih snovi je sicer v medu, če ga primerjamo z drugimi živili, zelo malo, toda

še tako majhne količine morejo narasti v občutno breme, če se iz dneva v dan kopičijo v telesu. Zdrave čebele pod normalnimi okoliščinami ne odlagajo blata v notranjosti panja. Edino maticici, ki zapusti panj kvečjemu enkrat v letu, in sicer tedaj, kadar se umakne z rojem svoji mlajši naslednici, je to dovoljeno. Njene izločke pa mladice, ki jo obdajajo, sproti polizejo. Spravijo jih v vrečastem črevesu ob koncu zadka, v tako zvanem blatniku, kjer ostanejo vse dotlej, ko jim je omogočena spraznitev. Tamkaj se zbirajo tudi njih lastni odpadki. Ker je ostenje blatnika zelo raztegljivo, morejo zadrževati v njem znatne množine blata nepretrgoma po več mesecev. Dolgotrajno zadrževanje blata pa je vezano z večjimi in manjšimi nevšečnostmi. Zato pomeni

### Bilanca Društvene Čebelarne dne 31. decembra 1935

Imovina	Din		p		Dolg	Din		p	
	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Gotovina v blagajni . . . . .			478	50	Upniki:				
Vloga v podružnici P. H. v Ljubljani . . . . .			4.267	89	razni dobavitelji . . . . .	70.531	75		
Vloga v Mestni hranilnici v Ljubljani . . . . .			80	—	Sklad za Janšev dom . . . . .	80.000	—	150	531
Zaloga blaga . . . . .			164.876	06	Premoženje:				
Dolžniki . . . . .			51.249	30	prenos iz leta 1934 . . . . .	116.000	—		
Inventar:					prebitek . . . . .	500	—	116	500
prodajalne . . . . .	34.218	—							
satnišnice . . . . .	11.862	—	46.080	—					
			267.031	75				267	031
									75

### Račun izgube in dobička dne 31. decembra 1935

Izguba	Din		p		Dobiček	Din		p	
	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Trgovski stroški:					Prebitek pri blagu . . . . .			110.694	18
plače . . . . .	41.150	—							
za prodajo medu na trgu . . . . .	2.885	—							
najemščina . . . . .	16.200	—							
davščine . . . . .	3.669	75							
zavaroval. za uslužbenice in za blago . . . . .	2.988	50							
ceniki, oglasi, reklama . . . . .	6.518	—							
kurjava, razsvetljava . . . . .	1.433	—							
poprava inventarja in adaptacije . . . . .	15.734	—							
pristojbine za zvezo trgovcev, za telefon in za P. H. . . . .	3.611	62							
ostali mali izdatki . . . . .	8.628	51	102.818	38					
Izguba pri povračilih za omot, dopošiljatve . . . . .			2.254	80					
Odpis od vrednosti inventarja . . . . .			5.121	—					
Pribitek . . . . .			500	—					
			110.694	18				110.694	18

V Ljubljani, dne 25. januarja 1936

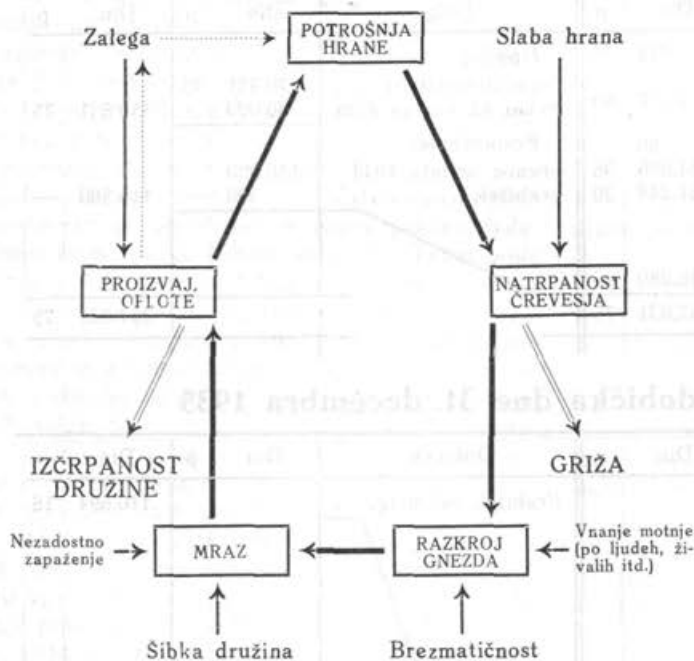
Vodja: Adolf Arko l. r.

Pregledala in v redu našla: Ivan Šmajdek l. r., Ivo Verbič l. r.

izlet po daljši dobi zapora pravo olajšanje za ves njihov organizem.

Čebele se trebijo v letu. Na obsežnih čebelnjakih je trebež dostikrat tako izdaten, da se vsiplje na tla v drobnih kapljicah kakor dež ob zmernem pršenju. Naj se gospodinja ne predrzne razobesiti ob takih dnevih perila v bližini čebelnjaka! Tako bi bilo pokapano z izločki čebel, da bi ga morala ponovno premenčati in preplakniti.

Vsak med pa ni enako prebavljiv. Znano je, da vsebujejo skoraj vse vrste gozdnega in listnega medu razmeroma mnogo neprebavljivih snovi. Med te spada tudi naš hojavec. Zato ni primeren za zimsko klajo. Previden čebelar ga bo jeseni iztočil in nadomestil s sladkorno raztopino, ki po dosedanjih izkušnjah in preiskavanjih ne povzroča čebelam nikakih težkoč, ali vsaj manj kakor katerikoli drug med.



Niti ajdovec, ki uživa v tem pogledu pri naših čebelarjih največji ugled, se ne more kosati s sladkorjem po svoji prebavljivosti.

Če so čebele prisiljene uživati pozimi neprikladno hrano in nimajo prilike, da bi se izven panja otrebile, jim ne preostane nič drugega, kakor da opravijo to, ko prikipi sila do vrhunca, kar v panju. Tako nastane griza, ki se javlja z onesnaženjem satov, satnikov in vseh notranjih delov panja. Tudi brada in žrelo sta največkrat polna rjavih, kiselkasto smrdelih madežev, po katerih lahko opazimo ta pojav že od zunaj, ne da bi nam bilo treba odpirati panjev.

Vse to pa so gole vnanjosti, zaradi katerih bi se čebelarju ne bilo treba razburjati, če bi ostalo samo pri njih. Ob nastopu lepega vremena bi površno ostrgal onesnažene panje, do podrobnosti pa bi jih za njim očistile čebele. Če bi bilo blata le preveč, bi družine preselil na snažno satje, popackane voščine pretopil, a pridobljeni vosek porabil za satnice.

Da! Če bi bila zadeva tako preprosta! Pa ni! Posledice grize so skoraj vedno težjega značaja.

Ponesnaženju v panju se upira pri čebelah njih naravni nagon. Mnoge poskušajo doseči izhod, da bi se otrebile zunaj, a kakor hitro se ločijo od gnezda, zaidejo v mrzle predele, otpnejo in poginejo. Druge — lahko bi rekli manj pogumne — se nestrpnost prerivajo med sati ter vznemirjajo tudi one, ki jih sila še ni pritirala do skrajnosti. Gnezdo se polagoma

razdira, mraz vdira v njegovo notranjost in da se mu čebele ubranijo, morajo izdatneje kuriti, tem več jesti. Vsaka nova količina zaužite hrane pa je s svojimi odpadki novo breme za njihovo črevesje. Cel krog usodnih činjenic je s tem sklenjen in prejšnja igra pričenja od početka. Vedno znova se ponavlja in odigrav ves čas v ozko začrtanih mejah prvotnega tira.

To verigo usodnih činjenic, ta »začarani krog« (vicious circle), kot ga je krstil dr. Phillipps, predstavlja naslednja shema, ki jo pri našam nekoliko izpopolnjeno po dr. Morgenthalerju.

Pojasnila k shemi so skoraj nepotrebna! Kdor je razumel prejšnja izvajanja, si jo bo znal raztolmačiti brez tuje pomoči. Vendar ne bo odveč nekoliko pripomb!

Debelo izvlečene puščice nakazujejo pot, po kateri se giblje zimsko življenje čebel. Preglejmo to pot še enkrat prav na kratko!

Hrana je glavni činitelj. S svojimi odpadki povzroča natrpanost črevesja, ta pa vodi do razkroja gnezda, radi razkroja gnezda vdira mraz, obramba proti mrazu zahteva večjo toploto, proizvodnja toplote pa je v najtesnejši zvezi s potrošnjo hrane. Nastaja strnjena veriga, v kateri je vsak posamezen člen neposredno odvisen od prejšnjega. Obremenitev kateregakoli člena je istovetna z obremenitvijo vsega kroga. Vsak sunek se postopoma prenese na vse člene, toda vsakokrat, ko zadene pri povratku ob izhodni člen, zavalovi s stopnjevano silo v stari smeri. — V tem »začaranem krogu« ni torej nikakih oporišč, iz njega

ni nikakega izhoda! Rešitev je možna samo od zunaj, in še ta pod pogojem, da pride pravočasno. Če rešitve ni, se izčrpa radi pospešene delovanja vseh organov, zlasti pa mišičja, ki je najbolj udeleženo pri proizvajanju toplote, življenjska moč družine, mraz začne polagoma prevladovati, borba postaja čim dalje bolj obupna in njen naravni konec je propast družine. Če se družina kljub temu otme v pomlad, je navadno tako oslABLJENA, da se ne more opomoči niti pozneje. Prej ali slej jo zruši najmanjša uima.

Neposreden povod za izbruh griže je vedno natrpanost črevesja. Ta natrpanost pa je v vzročni zvezi s činjenicami, o katerih smo pravkar govorili, s činjenicami, ki predstavljajo osnovne člene Phillippsovega »začaranega kroga«. Zato ne nastaja griža samo radi težke, neprebavljive hrane, temveč prav tako pod vplivom drugih okoliščin, ki sem jih omenil ob zaključku prejšnjega poglavja. Te so: brezmatičnost, štokrkanje po čebelnjaku, vlaga, pomanjkanje zraka itd. Najvažnejše so začrtane v shemi s tankimi puščicami.

Lahko bi rekli, da je griža (če vreme ne dopušča pravočasne sprašitve) nekak vnanji znak katerekoli nepravilnosti, ki se dogaja v zimskem gnezdu čebel. O tem nas prepriča površen pogled na shemo:

Brezmatičnost in razne vnanje motnje, ki izvirajo od ljudi ali živali, obremenjujejo n. pr. krog pri točki »razkroj gnezda«. Obremenitev se avtomatično razširi preko ostalih členov do »natrpanosti črevesja«. Natrpanost črevesja pa se javlja, če je pritisk dovolj močan, navzven kot griža.

Shema nas nadalje pouči, da morejo postati grižave tudi slabo zapažene družine, odnosno šibke družine, ki so nameščene v prevelikih panjih. Razvidno je obenem, da vlada v gnezdu takih družin višja temperatura kot v gnezdu pravilno zazimljenih čebel. Te družine so mrazu bolj izpostavljene in morajo proizvajati večje količine toplote. Zato pa morajo tudi več jesti. Potrošnja hrane je pri njih vedno zelo velika. »To dejstvo je danes splošno znano,« pravi dr. Morgenthaler. »Pred kakimi 100 leti, ko so ga odkrili, pa je vzbujalo pri čebelarjih silno začudenje. Jonas von Gelien (1817), ki je najbrže med prvimi tehtal panje pred zazimljenjem in po zazimljenju, se ne more dovolj načuditi, da more shajati armada 30.000 mož z obroki, ki bi komaj zadostovali za 10.000 mož (daß eine Armee von dreyszigtausend Mann mit den für zehntausend Mann erforderlichen Rationen auskommen kann).«

Podobno protislovje predstavlja pojav, da začne matica v šibkih družinah zelo zgodaj zalegati, ali da z zaleganjem sploh ne prekine.

Zgodi se, da naleti čebelar pri prvem pregledovanju takih družin na nerazumljive množine najlepše zalege. Prej bi jo pričakoval pri močnih plemenjakih kot pa pri teh slabcih. In vendar ni tu nikakega protislovja. Zalega je samo neizbežna posledica razmer, ki vladajo v družini. Šibke družine imajo stalno zvišano toplino, ta pa izziva na eni strani mladice, da očistijo in pripravijo celice za novo pokolenje, a na drugi strani matico, da prične leči jajčeca. Zgodnja zalega ni potemtakem nikak razveseljiv pojav, ampak kvečjem znak neke nepravilnosti, dostikrat celo znak bolezenskega stanja družine. Nosemavost, ena najčešćih pomladanskih bolezni, ima kaj rada pri tem svoje prste vmes.

Da nastopa nosemavost v zvezi z grižo, se ne bo zdelo nikomur čudno, kdor je doumel Phillippsovo teorijo »začaranega kroga«. Vsaka bolezen, ki nadleguje čebele med prezimovanjem, lahko izbruhne z znaki griže. Pri nosemavosti pa je odločilnega pomena še to, da se zajedalci naselijo v želodcu in povzročajo tamkaj prekomeren razpad sluzastih stanic, ki sestavljajo njegovo notranjo oblogo. Želodec ne more proizvajati zadostne množine snovi, ki je potrebna za pravilno prebavo in hrana gre neprebavljena med odpadke. Že zaradi tega se blatnik hitreje polni kot ob normalnih razmerah, njegovo polnitev pa pospešujejo še trosi in delci razpadajoćih stanic, ki prihajajo tjakaj z blatom.

Tako bi lahko s pomoćjo Phillippsove teorije raztolmaćili še marsikaj.

Žnideršić je v zadnji številki S. Č. objavil članek, v katerem obsoja jesensko presajanje družin iz kranjićev v panje s premićnimi sati. Ker si ne morejo družine pravočasno urediti prostora za prezimovanje, nastane nepravilno oblikovano gnezdo. Posledica je umiranje in griža čebel. Naša današnja razmotrivanja samo potrjujejo to dejstvo.

Proti griži ni nikakih zdravil. Razne brozge in predčasno poseganje v notranjost panja, kar priporočajo nekateri čebelarji, morejo stanje samo poslabšati. Grižo je treba preprečiti, ne pa lećiti! Edino obrambno sredstvo proti njej je pravilno zazimljenje in čuvanje čebel pred motnjami za časa zimskega počitka. Navodila, ki pričenjajo obićajno z zloglasnim »če« (če je prišel panj ob matico..., če mu primanjkuje hrane..., če opaziš med zjedjo sladkorne kristalćke... itd.), so nepotrebna potuha zlasti za čebelarje-začetnike. Ti »če-ji« morajo kratkomalo odpasti že jeseni, ko zazimuješ družine. Zazimi jih z mladimi in ćilimi maticami, oskrbi jih z zadostno in pravilno hrano, pa ti ne bo treba stikati spomladi po

knjižah za takimi in enakimi, nič dobrega obetajočimi navodili!

Ob prvem trebljenju ne hodi v čebelnjak z namenom, da bi popravljaj napake, ki si jih zagrešil morda že jeseni! Če imaš A.-Ž. panje novejšega sestava z ameriški žreli, jih z - daj sploh ne odpiraj! Docela neumestno, ali celo škodljivo pa bi bilo, če bi razmikal satje in brskal po gnezdu. V gnezdu ie tedaj že z - lega, ki je zelo občutljiva za toplotne izpremembe. Lahko bi jo prehladil in s tem zavrl razvoj družine.

Zagozde iztakni, jih ostrgaj in položi na stran, da se osuše! Nato izvleci podloge, ki si jih namestil v panjih ob zazimljenju! Najboljše podloge so iz astralita ali ruberoida. Tudi navadna lepenka je dobra, vendar jo moraš pred uporabo prepojiti z oljem, ali namazati s terom. Drugače bi jo čebele razgrizle.<sup>1</sup> Podloge morajo biti iste velikosti kot so panjeva dna, spredaj pa morajo imeti polkrožne izreze. Lepenka se namreč lahko radi vlage uvije in s privihanim koncem prekrije izhod. Marsikatera družina je že na ta način zadahnila.

Podloge niso neobhodno potrebne, a če si se enkrat navadil nanje, jih boš težko pogrešal. Spomladi jih enostavno odstraniš, pa je dno očiščeno. Strgulje in omela niti ne rabiš pri tem. Obenem ti pokažejo odpadki in zjed, ki se kopičijo na njej preko zime, najbolj ver- no sliko vsakokratnega stanja družine.

Če trakovi drobirja ne segajo preko polovice lepenkine površine, ni nikake nevarnosti radi pomanjkanja hrane. Kristalčki med drobirjem pomenijo žejo. Med ali sladkor, ki si ga dopital jeseni, ni pravilno skristaliziral, tekoča primes pa je izhlapela. To se dogaja zlasti tedaj, če pitaš prepozno in ne morejo čebele napolnjenih celic pravočasno prekriti z voščeniimi pokrovi. Prekomerno število mrtvic in pege griže so znak nerednosti, o katerih smo preje govorili. V tem primeru je treba panj natančno pregledati in ugotoviti njih točen vzrok. Če domnevaš bolezen, odberi kakih 50 mrtvic in jih pošlji kot vzorec brez vrednosti v preiskavo bakteriološkemu zavodu v Ljubljano!

Ko si tako proučil podloge, stresi nesnažo na sito in jo presej; Mrtve čebele, ki ostanejo na situ, zakoplji, drobir, ki pade skozi zanke, pa shrani v primerni škatli! Pozneje ga pretopi z ostalimi voščinami.

Ko si očistil dna pri vseh panjih, preglej slamnice! One, ki so vlažne in plesnive presuši na solncu ali ob zakurjeni peči! Kasno popoldan, še preden pade senca na pročelje čebelnjaka, morajo biti panji spet zaprti, oči-

ščene podloge in slamnice pa na prejšnjih mestih. Ko čebele prenehajo izletavati, zmij sprednje končnice z mokro krpo, nakar pospravi orodje, ki si ga rabil pri delu, in se oddahni! Bodi uverjen, da si napravil vse, kar je bilo potrebno za prospeh in dobrobit tvojih družin!

Letos imamo kaj milo zimo. Ko to pišem, še ni snega. Prav malo verjetno pa je, da bi popolnoma izostal. Zato naj vas opozorim še na sledeče:

Sneg je treba pred čebelnjakom večkrat odmetati, odmetani prostor pa posuti z žaganjem ali pepelom. Zlasti važno je, da to storite v zgodnjih dopoldanskih urah onega dne, ko pričakujete, da se bodo panji trebili. Čebele, ki izletavajo otovorjene z mrtvicami, padajo pred panji na tla, se pogrezajo radi lastne teže in toplote v sneg ter tamkaj obnemorejo in poginejo. Če pa so tla posuta, se zopet dvignejo in vrnejo nazaj v panj.

Končno ne bo odveč, če v tem mesecu pregledate rezervne sate in jih zažveplate. Ličinke voščenege molja so najbrž že pričele s svojim razdiralnim delom in če se hočete obvarovati občutnejše škode, ne čakajte do pomladi!

Dr. Borchert, znani nemški strokovnjak, priporoča za zatiranje voščenege molja sulfolikvid (žvepleni dvokis v tekočem stanju). Nalije ga v skodelico in postavi v omaro za shranjevanje satja. Tekočina počasi izhlapeva, nastali hlapci pa se razširijo po omari, proniknejo v njene skrajne koticke in zamore vse, kar je živega. Dr. Götze uporablja v iste svrhe paradichlorbenzol, ki ima podobna svojstva, kakor sulfolikvid, samo da ni tekoč. Nasuje ga v vrečice, sešite iz redke tkanine, vreči pa obesi med sate. So pa še druga manj ali bolj uspešna sredstva. Tvornice, ki izdelujejo kemikalije, so jih spravile na trg pod različnimi imeni (arreginal, chlorpicrin). Omara se mora v vsakem primeru neprodušno zapirati in ne sme propuščati hlapov. — Dr. Armbruster in dr. Zander sta delala poizkuse s prusko kislino (Blausäure), znanim strupenim plinom, ki se ga je posluževalo vojaštvo med vojno pri sovražnih napadih. To je prav gotovo eno najbolj učinkovitih sredstev, toda ker je rokovanje z njim smrtno nevarno tudi za ljudi, je njega privatna uporaba skoraj v vseh državah in menda prav tako pri nas po zakonu zabranjena. (Dalje sledi.)

**Pošljite zaostalo članarino!**

<sup>1</sup> Meni razjedajo tudi ruberoid! — Ur.

# *Naša sivka in njena vzreja*

## Vzrejajmo dobre čebele

Josip Verbič.

Na poziv v zadnji številki »Sl. Č.« v članku o plemenitni postaji je čebelar Č. iz L. pregledal zaznamke o donosu svojih čebel v preteklem letu in mi naslednje sporočil:

»Imel sem 21 panjev, ki sem jih po možnosti vse enako negoval. Le kadar je bilo potrebno pomagati, sem dajal slabejšim prednost.

Letina za med je bila zelo slabo. Najboljsemu panju sem vzel 12 kg medu. Ostali so mi dali: 3 panji po 7 kg, eden 6 kg, 4 po 5 kg, 3 po 4 kg, 2 po 3 kg, 2 po 2 kg, 2 po 1 kg, 3 pa sploh nič. Težo pridelka sem določil tako, da sem satje vsakega panja posebej stehal pred in po točenju, številke pa zaradi enostavnosti zaokrožil. Vsem sem vzel 83 kg medu, ki sem ga skupaj prodal po 11 Din in prejel 913 Din.

To poročilo je lep primer, kako neizenačene panje imajo naši čebelarji in koliko škode imajo od tega.

Ako bi našemu poročevalcu vsi panji toliko prinesli kot mu je najboljši, bi pridelek bil 252 kg, ki bi zanj dobil 2772 Din, torej 1859 Din več. To je prav čedna vsota. Pa vzemimo, da bi vsem odvzel le po toliko, po kolikor so mu prinesle naslednje tri najboljše družine, t. j. po 7 kg. Dobil bi še vedno od vseh skupaj 147 kg. Tedaj bi bili njegovi dohodki od čebel za 704 Din večji kot so bili.

Te kričeče razlike v donosu, ki niso osamljene, bi bile, če ne odstranjene, pa vsaj zelo, zelo ublažene, ako bi pravočasno zamenjali

matice v manj sposobnih družinah s takimi, ki bi izvirale iz najboljšega rodu.

Kdor ne verjame, naj poizkusi, in sicer čim prej, tem bolje! Sedaj je čas, da se začnemo na to pripravljati. Panjem, ki naj nam letos dobavljajo matice, posvetimo vso skrb. Po prvem izletu jim zamenjamo po en prazen krajni sat z leseno desko v debelini in velikosti sata. Skrbimo, da bodo vedno na vseh straneh dobro odeti in zavarovani pred ohlajanjem. S temi ukrepi jih hočemo prisiliti, da bodo čim prej razpoloženi za rojenje in obnovo matice. Drugih del v tem času nimamo.

## Pohvala naše čebele

V 1. številki lista »Praktischer Wegweiser für Bienenzucht« piše Wilhelm Haas med drugim sledeče:

V drugi dekadi avgusta meseca sem nepričakovano ugotovil, da so skoraj v vsakem panju z medom prenapolnjena plodišča zadrževala matico v zaleganju. Malo puščanje krvi je dalo več dež finega deteljnega medu. Toda potem je bilo vsega konec. Hvalevredna izjema so bile kranjske družine, na katere sem naletel pri raznih tovariših. Radi svojih pravih donosov so vzbudile v minulem letu pozornost v našem društvenem okolišju, a tudi v tekočem letu so nadkriljevale druge, če so podatki resnični, o čemer skoraj ni dvomiti. Ako so bili uspehi slučajni, bo pokazala prihodnost. Vsekakor se pri nas ponovno vzrejajo. Upam, da bom prihodnje leto lahko poročal o doseženih uspehih. A. Žnideršič.

## *Opazovalne postaje*

### Poročilo za mesec december.

Ves mesec je bil neprijazen. V prvi polovici celo zelo mrzel, nam je v drugi polovici prinesel močno jugovino, da je od mrzlih sten kar teklo. Pa tudi dežja nam je naklonil na pretek. Prav zadnje dneve so zamogle čebelice izletavati in so priliko izkoristile za trebitev, saj so počivale skoro od prvih dni novembra.

T a c e n : Posebno tisti panji, ki so imeli nekaj kostanjevega medu ali so bili na jesen krmljeni s sladkorjem, so močno silili na trebljenje. Vsi ti so izgubili precej čebel.

S p. L o ž n i c a : Izletji proti koncu meseca so bili za čebele izvrstni. Mrtvic zelo malo, in še to same izrabljene čebele. Znakov griže in noseme ni nikjer opazati.

N e d e l j i c a : Medene zaloge so razprodane, ajdovec je šel na debelo po 12 Din, na drobno pa po 16 Din za kg.

Ž e t a l e : Poraba medu je majhna, tudi mrtvic ni bilo dosti, pa še tiste so same iznosile.

Z a k o t : Zadnje dni so čebelice pridno izletavale. Zadnji mesec so celo nekateri prinašale pomalem malo obnožine.

Poročilo iz lepe Dolenjske pa pravi: Tisti petek pred Božičem je na trgu v Novem mestu žena čebelarja K. iz bližnje okolice novo-meške prodajala med po šest Din kg. Ali ni to prava sramota za nas vse, da tako zameujemo dar božji?!

Tabelo priobčimo prihodnjič. Ur.

**Prednaznanilo.** Občni zbor osrednjega društva bo letos dne 5. aprila v Ljubljani. Dnevni red in kraj zborovanja bo objavljen v prihodnji številki.

**Znanstvena priloga.** Za znanstveno prilogo se je priglasilo že lepo število čebelarjev. Toda število je še mnogo premajhno, da bi novo prilogo mogli izdajati. Ko smo lansko leto nabirali naročnike priloge, se je za njo priglasilo okrog 500 članov. Letos, ko se je želja vseh teh priglasičencev uresničila, se je do sedaj priglasilo komaj 100 naročnikov.

Ponovno apeliramo na vse člane, da se na prilogo naroče, saj je naročina neprimerno nizka. Znaša letno le Din 10.—, ki pa mora biti plačana do 10. februarja t. l. Gradivo za prilogo je pripravljeno. Škoda bi bila velika, ako bi morali to snov zavreči in jo našim čebelarjem ne mogli nuditi. Hitite zato z naročnino, pošljite jo gotovo do 10. februarja po položnici št. 11.066.

**Izpisek iz društvenih pravil.** Zdi se nam potrebno, da opozorimo na nekatera določila društvenih pravil, ki so obvezna za vsakega društvenega člana. § 4 pravi: »Redni član more postati vsaka oseba dobrega imena, ki biva v Dravski banovini. Člane sprejema podružnica ali glavno društvo. Vsak član pa se s pristopom pravnomočno zaveže, da bo članarino redno plačeval.«

§ 6 pravi: »Član, ki želi izstopiti iz društva, mora to javiti društvu najkasneje 14 dni po izidu prve številke društvenega glasila, ki jo mora vrniti. Član, ki tega ni storil, ostane včlanjen še vse tekoče leto. Članarino je plačati za vsako leto vnaprej, in sicer najkasneje do konca meseca marca tekočega leta.

Za člane so društvena pravila obvezna, zato opozarjamo ponovno na ta določila s prošnjo, da si jih člani zapišejo globoko v srce, prav posebno pa odstavek glede plačevanja članarine.

**Izvršena predavanja.** G. predsednik prof. J. Verbič je predaval v minulem letu poleg že naznanjenih še v naslednjih krajih: Dne 13. I. 1935 v Kamniku o krmljenju čebel; dne 12. maja 1935 v Selcah o kakovosti in zameni matic; dne 2. junija 1935 v Borovnici o dobrih čebelah; dne 2. junija 1935 v Preserju o priprosti vzreji matic; dne 14. junija v Horjulu o izboljšanju čebelnih družic; dne 23. junija 1935 v Rušah o priprosti in umetni vzreji matic; dne 7. junija 1935 v Kamniški Bistrici o umetni

vzreji matic; dne 29. avgusta 1935 v Žalni o zazimljenju čebel.

G. Vlado Martelanec, učitelj v Črnomlju, je predaval dne 13. oktobra 1935 na Pribincih, dne 20. oktobra 1935 v Podzemlju, dne 10. novembra 1935 v Dragatušu, dne 17. novembra 1935 pa v Semiču. Povsod je bilo navzočih od 20—30 čebelarjev. Zanimanje za čebelarsko organizacijo se je v Belokrajini po zaslugi gosp. Martelanca zelo dvignilo. Ustanavljajo se nove podružnice.

G. urednik A. Bukovec je predaval dne 28. aprila 1935 v Trsteniku pri Naklem, dne 2. junija 1935 v Sevnici ob Savi, dne 23. junija 1935 v Radovljici in dne 29. septembra 1935 v Trbovljah. — Ostala predavanja slede.

**Članom ljubljanske podružnice.** Današnji številki »Sl. Č.« so priložene ček. položnice št. 13275 z vabilom, da jih porabijo člani za plačilo članarine in tudi naročnine na Čebelarski Obzornik za l. 1936.

Denar naj blagovolijo poslati najkasneje do konca februarja, da bo podružnica lahko izpolnila svoje obveznosti proti osrednjemu društvu.

## POROČILA O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

**I. seja dne 9. januarja 1936.** Odbor je odobril račun za vzdrževanje opazovalnih postaj za leto 1935 v znesku Din 4.793.50. Gosp. predsednik je poročal, da je društvo vložilo na bansko upravo prošnjo za podporo za zatiranje čebelnih bolezni. Odbor bo odslej zopet začel objavljati reklamne novice v dnevnikih. Sklenjeno je bilo, da bodo izpiti za čebelarske predavatelje dne 2. februarja t. l. Občni zbor osrednjega društva bo dne 5. aprila v Ljubljani, seja širšega odbora pa dan prej. Dne 3. januarja t. l. je bila seja Zveze v Beogradu. O seji je podal g. predsednik odboru naslednje poročilo:

»Na račun Zveze sva se z g. Žnidarsičem udeležila seje v Beogradu kot delegata našega društva. Po govoru predsednika g. Džordževića sem kritikoval nedelavnost Zvezinega vodstva. Grajal sem: 1. da vseslovanska čebelarska razstava, ki je bila meseca avgusta 1934, še vedno ni likvidirana in razstavljalci še vedno niso dobili prisojenih odlikovanj; 2. da čebelarski zakon še vedno ni potrjen; 3. da se ni doseglo izboljšanje denaturiranega sladkorja in olajšanje dobave; 4. da ožji odbor Zveze ni imel vse leto nobene seje, dasiravno bi moral imeti vsak mesec eno; 5. da so vsa Zvezina poročila nerazumljiva in jih je treba vedno izsiliti. Končno sem še omenil, da je zaradi teh nedostatkov honorar, ki ga plačuje Zveza vodstvu, prevelik, kar povzroča večne očitke. Gosp. predsednik in g. tajnik Zveze sta opravičevala vodstvo in izjavila, da je bilo delovanje doslej izredno težko, ker Zveza ni imela nikakih svojih prostorov.

da pa bo v bodoče poslovanje boljše in hitrejše, ker je Zveza dobila lastno pisarno. Gosp. Žnidaršič je predlagal, da naj se napravi načrt za bodoče delovanje, kar je bilo odobreno. Vsak mesec naj Zveza pošlje vsem društvom poročilo o delu Zveze. Računov odborniki niso mogli podrobneje pregledati, pač pa je revizor g. Pavlin v imenu nadzornega odbora izjavil, da so v redu. Sklenjeno je bilo, da se bo kongres jugoslovanskih čebelarjev vršil letos v Slov. Brodu 19. aprila t. l. Na seji so bile urejene tudi dnevnicke in voznine za Zvezine odbornike. Sklenjeno je bilo, da se odbornikom pošiljajo čebelarški listi brezplačno.

## Naše podružnice

**Ljubljanska podružnica** ima prihodnjo odborovo sejo v torek 11. februarja ob 8 zvečer v običajnem lokalu. — Tajnik.

**Iz podružnice v Naklem.** Pri našem članu g. magistru Lavičku, lekarnarju v Trziču, je bil že v tretje rop. Tat je to pot izropal 9 žnidaršičev in vzel iz njih 9 medenih satov. Vsi panji so uničeni, ker je uničil matico in čebele. Vrh tega je vzel še gumijaste moške škornje in žensko krilo zelene barve. Ker stoji čebelnjak v Strahinju, je g. Lavička član naše podružnice. Rop je bil izvršen dne 30. novembra l. l. Zadevo imajo v rokah orožniki.

**Čebelarstva razstava v Ptuj.** V okviru obrtno gospodarske razstave v Ptuj, ki je bila od 28. sept. do 6. okt. 1935 v prostorih Društvenega doma v Ptuj, je bil nameščen tudi čebelarški oddelek. Zalibog prostori, ki so nam bili dodeljeni, niso bili primerni. Bili so preveč od rok, tako da so obiskovalci ta oddelek skoraj spregledali.

Razstava je kljub malemu številu razstavljalcev uspela in so razstavljalci res prinesli skoraj svoje najboljše pridelke na ogled. Saj boljšega niso mogli zaradi lanske slabe letine. Razstavljenega je bilo razen ajdovega medu tudi nekaj akacijevega in cvetličnega medu ter vosek, potem slike zaslužnih starejših čebelarjev, vse potrebščine in knjige. — Čebelarstva podružnica v Ptuj je razstavila pribor, ki ga ima v zalogi.

Razstavo je okrasil z lično slikanimi končnicami za kranjčice in A-Z panje slikar Slapar Ludovik iz Radovljice, ki je tudi razstavil oljnato sliko sv. Ambroža, razen tega je razstavil društveni član agilni Komel France poprsje Antona Janše, izdelano iz voska, ki je vzbujalo pri občinstvu veliko zanimanje.

Ocenjevalna komisija se je pri ocenjevanju pridelkov zelo pohvalno izrazila glede na kvaliteto pridelkov in so zaradi tega razstavljalci prejeli razen ministerjalnih in banovinskih diplom še denarne nagrade v skupnem znesku Din 850, ki pa so bile podeljene le čebelarjem ptujskega sreza. Na ta način je hotelo vodstvo razstave nagraditi pridne in zavedne čebelarje ter tudi dati priložnost ostalim čebelarjem, da se prihodnje razstave v večjem številu udeležijo.

Razstave se je udeležilo skupno 16 čebelarjev članov čebelarških podružnic ptujskega, ljubljanskega in radgonskega okoliša ter članov čebelarške zadruge uslužbencev drž. železnic iz Zagreba.

Ker je bila taka razstava prva v našem mestu, je tudi odziv bil malenkosten, to pa tudi največ zaradi lanske dokaj slabe letine. Razstaviti ni bilo mogoče, kar bi bili radi. Upamo pa, da bo prihodnjič odziv večji. (Podpis nečitljiv.)

Pred sejami in občnimi zbori mora Zveza poslati vsem odbornikom tajniško in blagajniško poročilo, da redno poroča o delovanju ožjega odbora in da do prihodnjega občnega zbora likvidira vseslovansko čebelarstvo razstavo. Odbor je poročilo vzel na znanje.

**II, seja dne 16. januarja 1936.** Odbor je razpravljaj o prodaji medu na ljubljanskem trgu, o resolucijah, ki jih je sprejel zbor potovalnih čebelarjev v Novem Vrbasu, dalje o predlogih, ki so jih stavile podružnice glede prevažanja čebel na pašo. Glavna razprava pa se je vršila o popravilu strojev za izdelovanje satnic.

**Novo mesto.** Čebelarji našega sreza so se zadnje čase začeli zbuhati in postajajo agilni. Po zaslugi marljivega čebelarja Leopolda Kolenca je bila dne 29. decembra l. l. ustanovljena podružnica v Mirni peči. V prostorih prosvetnega doma se je zbralo okrog 40 čebelarjev. V uvodu jih je pozdravil imenovani gospod. Omenil je delo pripravljalnega odbora ter podal besedo g. Liliji, čebelarstvu učitelju iz Novega mesta. Ta je zbrane pozdravil v imenu novomeške podružnice in njenega predsednika vse člane in vse čebelarje nove podružnice, obrazložil naloge novega odbora, ki ga bodo izvolili, in jim dal važne nasvete o uspešnem delovanju v prosep naprednega čebelarstva. Nato je predaval o čebelarjevem delu v z'mski dobi. Končno je pozval navzočnega na složnost in da se mladeniči, ki jih je bilo precej navzočnih, porimejo čebelarstvu z vso vnemo. G. Kolenc Leopold se je predavatelju zahvalil in ga prosil, da jim pomaga, kjer bo potreba. Nato so volili novi odbor. Vsi odborniki so vneti in napredka željni čebelarji.

Tudi v **Št. Petru pri N. m.** snujejo novo podružnico ter se bodo združili z ono v Šmarjeti. Vsak čas pa pokličejo v življenje tudi podružnico v Št. Jerneju. Torej se v okolici Novega mesta živahno gibljemo.

V preteklem letu smo Dolenjci imeli dobro letino in marsikateri čebelar je štel za Božič srebrnjake, ki so mu jih čebele nanosile. Na trgu so prodajali med po 14 Din kg in ves je šel za — med. Kaj bo za veliko noč, je pa drugo vprašanje. Pravijo, da ga bo zmanjkalo, ker je stalno povpraševanje po njem.

Sejaj za novo leto pa so se naše čebele zdravile in mila zima jih je izvabila, da so se prvič otrebile.

**Podružnica v Braslovčah** bo imela svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 9. februarja t. l. po jutranji maši v narodni šoli v Braslovčah. Na občni zbor se vabijo tudi vsi nečlani.

**Podružnica v Kozjem** bo imela občni zbor v nedeljo, dne 16. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v gostilni g. Fr. Gučka z običajnim dnevnim redom. Čebelarji, držite se organizacije in pridite na zborovanje!

**Podružnica Slovenskega čebelar. društva v Št. Janžu na Vinski gori** je imela svoj občni zbor 5. I. 1936 v šoli. Gosp. preds. Bratkovič Anton je poročal o lepem delovanju podružnice, ki je bila ustanovljena šele v minulemu letu. Mnogi člani so pokazali izrazito aktivnost ter s tem pokazali, da brez organizacije in brez njenega glasila ni mogoče uspešno čebelariti, zlasti še v slabi letini. Nadalje je predsednik na kratko omenil prezimo-

vanje čebel. — Bilo je pet sestankov. Na dveh sta predavala gg. Peter Nočnik in Henrik Peter- nel. Pri čebelarju g. Janu v Bevčah je bilo ku- hanje voska, katerega so se udeležili mnogi člani. Za ves trud in požrtvovalnost izrekamo g. Janu na tem mestu iskreno hvalo. — Blagajniško stanje pa izkazuje primanjkljaj v znesku 156 Din, ker še nismo prejeli nikake podpore. — Izvoljen odbor sestavljajo: predsednik Bratkovič Anton, šolski upravitelj, podpredsednik Rednak Mihael, tajnik Rednak Franc, blagajnik Povh Jože, odborniki: Gril Franc, štukovnik Ivan in Levč Rafael. — Predlogi: Naše društvo naj ukrene, da se bo slad- korju primešala žagovina ne pa oglje. Člani naj imajo pri nabavi čebelarskih potrebščin primeren popust. Če ni mogoče popust pri blagu, pa naj od- pade za člane poština, ki jo naj plača društvo. Tudi članarina je nekoliko previsoka. Bi li ne bilo mogoče znižati na 30, 28 ali 25 Din? Težki so časi in marsikdo ne zmore 35 Din, čeprav bi bil rad član. — Po možnosti naj društvo objavlja članke

o zdravilnosti medu v dnevnikih in tednikih. Naj se navajajo tozadevni recepti. V splošnem javnost ne ve, kako treba uporabljati med za razne prili- ke. Ni pravilno, da jedó mnogi ljudje zgolj med celo v veliki množini naenkrat, ker draži preveč ustne sluznice. (Iz predavanja po radiu.) Zato ni- kakor ne zadostuje, če so recepti le v čeb. knjigah in čeb. listih, ki jih bero le čebelarji. — Pri- hodnji sestanek bo v nedeljo pred občnim zborom društva. Plačajte vsi pravočasno članarino, vsaj do 20. marca. — Tajnik.

**Podružnica Zakot** je na lep način otvorila svoj občni zbor. Pred občnim zborovanjem je namreč priredila malo razstavo svojega čebelarskega orodja, kar ga ima podružnica v zalogi in kolikor ga je mogla v kratkem času svojega obstoja zbrati. S tem je bila dana članom podružnice nova po- buda, vsi pa so si mogli orodje ogledati in ga spoz- nati. Kolikor nam je znano, je to prva podruž- nica, ki je priredila tako razstavo. Priporočamo vsem podružnicam, da store isto.

## Drobir

O čebelji zimski krogli večkrat beremo v čebelarskih spisih in časopisih. Mišljena je zimska gruča čebel. Če se ne motim, je prvi o njej razpravljal znameniti čebelar Gerstung. V svojih spisih jo mnogokrat omenja in o njej razglablja. Gerstung je takrat, ko je pisal svo- ja znamenita in epohalna dela, čebelaril v po- končnih panjih, gerstungovcih. Satniki so imeli isto mero kakor tisti v A. Ž. panjih, samo da so viseli pokonci. Znano pa je, da nanosijo če- bele v takih panjih zimsko zalogo v zgornje dele satov in prezimujejo spodaj na praznem satju, v podolžnih satih je pa nakopičen glav- ni del zimske hrane zadaj. Nad seboj ima če- belja »krogla« ponavadi le ozek venec medu, zlasti v pravem gnezdu. Pri pokončnih satih se pomika za medom navzgor, pri podolžnih pa proti okencu.

Ko je Gerstung proučeval zimsko gručo, je brez dvoma našel v svojih panjih, da ima ta gruča obliko krogle. Po njegovih spisih smo to dejstvo povzeli in ga smatramo kot samo- umevno za vse sestave panjev.

Toda, kdor je pozimi kdaj odprl deščico nad rešetko v A. Ž. panju, se je lahko prepričal, da žde čebele ob najhujšem mrazu tik pod re- šetko, v zelo močnih panjih celo v prostoru med rešetko in deščico. Pri takih družinah ne moremo govoriti o kaki krogli, marveč zgolj o zimski gručici, ki ima obliko polovice jajca, prerezanega podolgem. Zimska gruča v slabih ima bolj jajčasto obliko, vendar je podvr- žena neprestanim izpremembam. Čim hujši je mraz in zaradi tega tudi manjša toplota v spodnjem delu satov, tem bolj se pomika gruča proti »stropu« — rešetki, kjer so najtoplej- še plasti zraka. O, naše čebelice že znajo po-

skrbeti, da jim tudi trda zima ne more do ži- vege. Da le imajo dovolj dobre hrane.

**Kristalizacija medu** je za laika zažgonetna zadeva, toda tudi za strokovnjaka še vedno nepopolno rešen problem. Bodi še tako izku- šen in podkovan v medeni stroki, včasih ti jo med zažode tako, da ne veš, pri čem si. Ali ni zažgonetna reč, ako naliješ v večje število posod isti med lastnega pridelka, ki si ga natočil vsega na isti dan in da nekega dne ugotoviš, da je v nekaterih posodah že popol- noma trd, v nekaterih šele napol, v nekaterih pa še popolnoma tekoč? Vse posode so bile hermetično zaprte, vse so bile v enem in istem prostoru. Zakaj torej tolika razlika pri krista- lizaciji? Nihče ne more na to vprašanje od- govoriti pojasnjujoče.

Različni in številni so vzroki kristalizacije: vrsta medu, letina, gostota medu, toplota, shrambe in še drugi. Nekateri čebelarji krista- lizacije niso veseli, n. pr. tisti, ki prodajajo izključno tekoč med. Kdor ima ajdovega, pa komaj čaka, da se začne trdití, da ga potem lahko prelije v škafe. Ponekod je običaj, da kupci mnogo raje segajo po strjenem blagu, kakor po tekočem. Pravijo, da je strd zanes- ljivo znamenje pristnosti medu.

Toda nekatere vrste strjen med, zlasti cve- tlični, je tako trd, da je delo z njim v takem stanju prav težavno. Kako naj ga namažemo na kruh enakomerno, kakor je prav? Ne gre, pa ne gre! Zato so izumili nekaj »sveder«, ki ga pritrdimo na posodo, da lahko strd napra- vimo mehko, sposobno za mazanje na kruh. Tak med se nikoli ne strdi, ker pri mešanju zdrobimo medena zrnca. Ako pa dobro pre- mešamo med, ki je šele začel kristalizirati,



dosežemo ravno nasprotno: med se potem naglo strdi.

Kar mimogrede mi je prišlo na misel, da se tudi slaščičarji poslužujejo mešanja sladkorne raztopine, da se strdi v drobcena zrnca, ne da bi postala resnično trda. Sladkorno raztopino kuhajo toliko časa, da se zgosti do niti, kakor pravijo. To se pravi, da se sladkor med prsti ne k o l i k o povleče. S kazalcem zajamemo malenkost raztopine, pritisnemo kazalec ob palec in, če ostanejo na prstih, ko dvignemo kazalec, samo kapljice, ne da bi se za prsti potegnili, je sladkor preredeč in ga moramo še kuhati, dokler ne dosežemo gostote do nitke. Nato postavimo posodo v mrzlo vodo in začnemo mešati. V pol ure postane sladkor kašnat in se nič več ne strdi. Torej ravno tako kakor pri medu.

**Velika čebelarstva razstava v Lipskem** je bila od 29. novembra do 1. decembra l. l. Priredila jo je nemška državna zveza rejcev malih živali. Razstavljene so bile vse male živali: koze, psi, perutnina, kunci itd. Tudi čebelarji so pokazali, kaj zmorejo. Časopisi poročajo, da so bili ravno čebelarski oddelki najokusnejše opremljeni. Kako obsežen je bil ta del razstave, si lahko predstavljamo na podlagi dejstva, da je bilo razstavljenih 40.000 kozarcev najrazličnejšega medu v enotnih kozarcih. Voska je bilo razstavljenega nad 250 stotov.

Nemška državna zveza rejcev malih živali ima 700.000 članov. Zato ni čuda, da je bila razstava tako sijajna v vsakem pogledu.

**Čebelarski kongres**, ki je bil lanskega decembra meseca v Novem Vrbasu, je sprejel mnogo koristnih sklepov za napredek jugoslovenskega čebelarstva. Kongresa se je udeležilo nad 250 čebelarjev. Prihodnje leto bo menda v Novem Sadu.

Upajmo, da bo prireditev tega kongresa vendarle ojunčila upravo »Zveze«, da se bo po tolikih letih počitka lotila resnega dela. Razpoloženje čebelarjev in čebelarskih organizacij do »Zveze« je končno postalo tako kritično, da je skrajni čas, da »Zveza« pokaže, ali je sploh zmožna življenja in ali ji je kaj do našega čebelarskega napredka. Letošnje leto utegne odločiti o njeni usodi. Naši zastopniki, zlasti naš marljivi in odločni gospod predsednik, imajo dovolj trdne volje in poguma, da bodo za vsako ceno skušali spraviti zarjavela kolesa »Zveze« v tek in na pravi tir. Želimo jim prav mnogo uspeha!

A. B.

**Naprava maže za parkete** je za marsikako gospodinjo precej zamudna zadeva, ker je treba vosek nastrgati na »oblance«, da se v bencinu naglo in temeljito raztopi. Vosek pa lah-

ko naribamo na vsak ribežen, ki ima nekoliko večje luknjice. Delo je potem lahko in gre naglo od rok.

**Vzorna čebelarstva podružnica** je vsekakor na Viču pri Ljubljani. Na občni zbor prihajajo vsi člani. Še pred začetkom zborovanja je že plačana vsa članarina, da potem podružnica nima z njo nikakih sitnosti. Občni zbori so živahni in zanimivi. Odbor skrbi, da zadovoljji člane v vsakem pogledu. Vsako leto priredi na zboru majhno predavanje, poda račun o svojem delovanju in o podružničnem premoženju (ki znaša sedaj okroglih 10.000 Din), nato pa reši vse zadeve, ki zanimajo člane, mirno in stvarno ter čisto v duhu resničnega čebelarskega prijateljstva.

Po zborovanju zavijejo skoraj vsi zborovalci v bližnjo gostilno na drugi del zborovanja, ki pa se vrši večinoma ob skodelicah čaja in kakega majhnega prigrizka. To »zborovanje« je tako zanimivo in prijetno, da viške čebelarje kar zavidam. Med člani je dokaj originalnih šaljivcev in dovtipnežev, ki spravijo »zborovalce« v židano voljo. Potem ni smeja ne koca ne kraja.

Tudi stric Matic se je letos udeležil obeh teh zborov in se je na večer prav težko ločil od prijetne družbe. Sabo je vzel za več mehov zdravega smeja, polno rešto čebelarskih dovtipov in velik šopek veselih spominov.

Iskreno želim, da bi bilo več takih podružnic kakor sta ljubljanska in viška. Potem bi bilo oranje čebelarske njive igrača!

**Dobro domače mazilo** za rane je mešanica 100 g raztopljenega voska, 100 g olivnega olja in 20 gr arnika tinkture. (Bienen Vater.)

**Zlate Janševe besede**, ki bodo ostale za vse večne čase pomembne, tiče v sledečem njegovem stavku: »Umetnost uspeha v čebelarstvu tiči v pravilni preskrbi čebel jeseni.«

**Voska primanjkuje** vedno bolj, kar je posledica slabih čebelarskih letin. Rojev ni, čebele ne stavijo satja, čebelarji ne prekuhavajo starih satov, ker ni novih, pokrovcev od medu tudi ni, pa še tisto malenkost voščin, ki jih dobimo, ne znamo skuhati pravilno. Mnogo je čebelarjev, ki ne pridelajo voska niti toliko, kolikor tehtajo satnice, ki so jih porabili za škartirane sate.

Vsi moramo stremeti, da bomo pridelali kolikor mogoče mnogo tega zlahtnega blaga. Niti koščka satja ne smejo uničiti večče. Ne imejmo v panjih prestarega satja. Pri kuhi uporabljajmo najučinkovitejšo stiskalnico (Virijent-Pavlinovo). Ne zažgimo voska pri čiščenju. Pri kuhi ne uporabljajmo pocinkane pločevine. Vse prizidke na satnikih, rešetki in

stropu panja ostrgajmo vselej, kadar se nudi prilika. Segrejmo jih na solncu in stlačimo jih v kepe, da se jih črv ne loti.

Solnčne topilnike uporabljajmo le v sili, ker je pridobivanje voska na ta način neekonomično. V starih voščinah ostane še mnogo voska.

Majhne količine voščin se posamezniku ne izplača kuhati. Za male čebelarje je skupna kuha po podružnici zelo priporočna.

Nakuhani vosek bomo najdražje prodali, ako ga zamenjamo za satnice. Teh bomo pa rabili vedno precej, ako bomo vsako jesen dosledno izločali stare, neprosodne sate iz čebelarstva obrata. Mlado satje — mlada družina!

**Najstarejši čebelarški listi.** Prvi in tudi najvažnejši čebelarški časopis je bil Eichstädter »Bienenzeitung«, ki so ga tiskali v Nördlingenu in je izhajal od l. 1845. dalje dolgo vrsto let. Od sedaj še izhajajočih je najstarejši časopis na svetu »Rheinische Bienenzeitung« (1849), nato slede: »Preussische Bztg« (1855), francoski »Apiculteur« (1856), »American Bee Journal« (1861), hesenska »Die Biene« (1863), »Bienenwirtschaftl. Zentralblatt« (1865), »Česky Včelar« (1869), danski »Tidskrift for Biavl« (1866), dunajski »Bienen Vater« (1869), »Die Pfälzer Bztg« (1874), ameriški »Gleanings in Bee Culture« (1873) in »British Bee Journal« (1873).

Tudi Slovenci smo že zgodaj začeli izdajati svoj časopis »Slovensko Čebelo« (1873), ki je žal izhajal samo do l. 1882, toda že l. 1883 je začel izhajati »Slovenski čebelar in sadjerejec«, ki pa je prenehal l. 1895, nakar mu je sledil »Slovenski Čebelar«, ki izhaja že od l. 1897 dalje in bo izhajal, dokler bo živel naš rod.

**Vesela čebelarska.** Pri nas so ponekod ljudje še vedno praznovorni. Nedavno sta mi dva dolenjska čebelarja na žive in mrtve skušala dokazati, da je najboljšo zdravilo za božjast — slina rdečelasega človeka. Trdila sta, da zvbijó v »glavnih« lekarnah takega človeka v kak prostor za lekarno, kjer ga obesijo za pete. V tej legi ga puste toliko časa, da naberejo zadosti pen, ki prihajajo obešenjaku iz ust. Skušal sem jima te neumnosti izbiti iz glave, pa je bila vsaka beseda zastonj: svojo sta gonila do konca. Utihnila sta šele, ko sem jima omenil, da v Budalah menda prodajajo klobase iz mesa takih rdečelascev.

Nič boljši ni čebelar Jože iz Petelinjege pri Št. Jerneju. Ta je srečal modrasa, ki je imel tako glavo kakor maček in živorumeno... In neko žensko je pičil gad na oblasti del pod križem in se je zajedel tam tako globoko, da ga nihče ni mogel odtrgati. Reva je morala peš v bolnišnico v Kandiji, kjer so jo rešili nadležnega priveska. — Ni čuda, da je Janez Trdina izbral ravno Dolenjsko za zbiranje bajk!

Da pa ne bodo naši štajerski bratje mislili, da so samo Kranjci tako »tumasti«, naj povem še eno od tam, ki mi jo je povedal ugledni čebelar Jože iz Dravelj. O njeni resničnosti ne more biti dvoma, ker mu jo je pravila hči tiste, ki igra v tej drami glavo vlogo. Pa poslušajte, kaj je zvedel!

Bilo je okoli poldneva. Mati je klicala družino h kosilu. Vsi so prišli, le očeta ni bilo od nikoder. Še večkrat so ga klicali, pa se ni oglasil. Mislili so, da je zadremal pri čebelah. Hči je stopila do čebelnjaka, da vidi, kaj je z očetom. Tam se ji je nudil nenavaden prizor. Na jablani je visel velik roj, ki se je ravno začel razpuščati. Nedaleč od drevesa v gošči živih kopriv je zagledala očeta, ki je čepel, se držal z rokami za koprive in kakor zamaknjen bil v roj. Toda, to še ni najhujše, sramežljivo deklško oko je opazilo, da je oče, preden je počenil, spustil hlače dol in da je najzlahotnejši del telesa tiščal v žive koprive. Očetov obraz je že imel izraz mučenika, ki ga pečejo na ražnju. Pot mu je lil s čela v dolgih curkih in v lice je bil kakor kuhan rak.

Za hčérine klice se prav nič ni zmenil. Na nobeno besedo ni dal odgovora. Njegova zamaknjenost je bila tolika, da je bil gluhi in slep za vse, kar se je godilo okoli njega, razen za roj. Ta se je medtem razpustil, začel krožiti po zraku in končno začel bežati. Takrat se je oče urno dvignil, potegnil hlače gor in ogorčen vzkliknil: »Prokleta baba, sedaj ji nič več ne verjamem!«

Oče je hčeri potem povedal, da mu je neka stara babnica natvezila, da je čepenje v koprivah zanesljivo sredstvo za pridržanje roja, ki namerava pobegniti...

Pa nikar ne mislite, da si je stric Matic sam izmislil ta dogodek. Tako gotovo je resničen, kakor gotovo bodo še polne vse naše medene posode, velike in male, vitke in trebušaste in kakor gotovo se bodo vedno našli ljudje, ki bodo največjim neumnostim najrajši verjeli.

---

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na »Slovensko Čebelarsko društvo« v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potreščine je pošiljati na »Društveno Čebelarno« v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/I. Telefon 38-38

# Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

**Nova knjiga** — Donat Jug: **Praktični čebelar**, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

**Nova knjiga** — prof. Josip Verbič: **Čebelne bolezni**, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštino Din 1.—.

**Nova knjiga** — Stane Mihelič: **Anton Janša, slovenski čebelar**, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

**Nova knjiga** — prof. Josip Verbič: **Vrednost in poraba medu**, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1'50 in je zelo pripravna za reklamo.

**Razne slike Janše** iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, pilepljene na lepenko, okras vsake čebelarske hiše. Cena Din 2'.

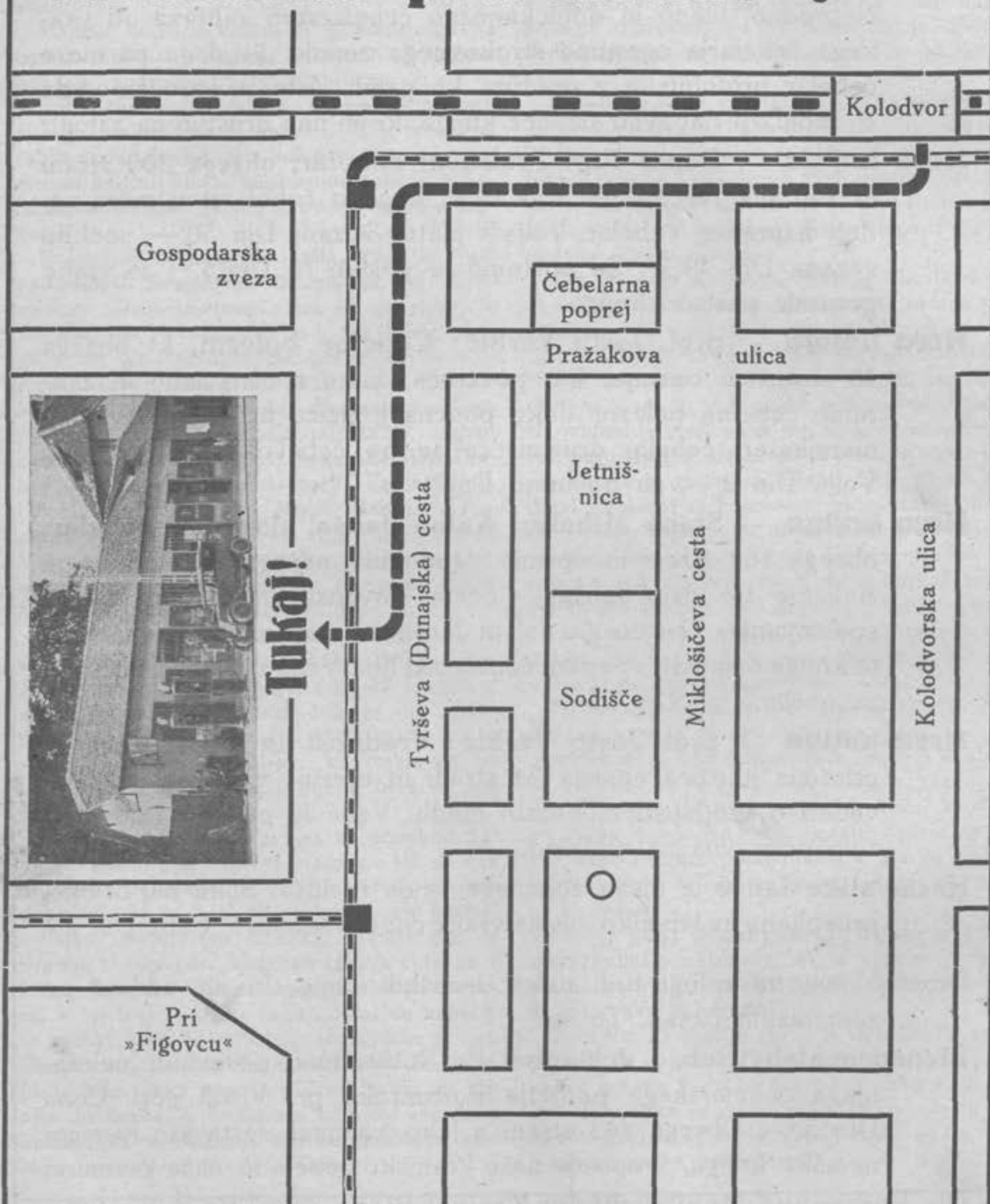
Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

**Bienenzuchtsbetrieb**, I. del, spisal Br. Rothschild, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

**Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene**, spisal Br. Rothschild. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjci.

**Die erprobte Honig-Köchin**, spisala Antonija Ravenegg. Cena Din 2.—. Vsebuje razne recepte za medeno pecivo.

# Kje boste odslej kupovali čebelarske potrebščine ?



**POZOR!** Čebelarna se je dne 1. nov. 1935 preselila v lastne društvene prostore na TYRŠEVO CESTO 21.

**ČEBELARJI,** posetite Čebelarno in podpirajte lastno podjetje z mnogobrojnimi naročili!